

LLENGUATGE

oral i escrit

NO SEXISTA

Segur que al vostre centre han arribat molts de documents que expliquen per què hem d'utilitzar un llenguatge no sexista, però com que volem insistir-hi, hem preparat aquest breu recull de suggeriments, amb un doble objectiu:

D'una banda, per reflexionar, una vegada més, sobre la importància dels models que donam i la seva repercussió en la concepció que van construït els infants de si mateixos i dels altres.

De l'altra, per tenir uns referents per utilitzar sempre que sigui possible, en el nostre llenguatge quotidià, que ajudin a substituir aquells elements que reforcen una concepció no igualitària de les persones.

GOVERN
DE LES ILLES BALEARS
Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General d'Ordenació i Innovació

ibd Institut
Balear de
la Dona

GOVERN
DE LES ILLES BALEARS
Conselleria de Benestar Social

UTILITZAR UN LENGUATGE NO SEXISTA IMPLICA...

Donar un model realista de la societat, vetlant perquè els models femenins siguin presents a les nostres explicacions i als textos escrits que utilitzam.

Literates, científiques, dones artistes i altres personatges rellevants, han d'aparèixer juntament amb els literats, científics... que estudiam a l'aula.

Abandonar el prejudici que fa identificar feines amb sexes.

<i>Les dones de neteja</i>	el personal de neteja
<i>El conserge</i>	la consergeria, el personal de la consergeria
<i>Els metges i les infermeres</i>	el personal mèdic o el personal de salut
<i>Els pilots i les hostesses</i>	el personal d'aviació, el personal de vol, els membres de la tripulació

Cercar substantius i expressions que facin referència al col·lectiu de persones.

<i>L'home o els homes</i>	els homes i les dones, la humanitat, el gènere humà, l'espècie humana, les persones, els éssers humans
<i>Els drets de l'home</i>	els drets humans, els drets de les persones
<i>El cos de l'home</i>	el cos humà
<i>L'home del carrer</i>	les persones corrents, les persones en general, la gent, la majoria de la gent, la gent en general, la major part de la gent
<i>L'home de lletres</i>	els homes i les dones de lletres, els literats i les literates, la gent de lletres
<i>Els canadencs</i>	el poble canadenc, els canadencs i les canadenques, etc.
<i>Els nòmades, els immigrants...</i>	els grups nòmades, la població migrant
<i>Els ancians</i>	les persones grans, la gent gran, la vellesa, les persones d'edat o d'edat avançada
<i>El candidat</i>	les persones que presentin la seva candidatura

<i>Els professors</i>	el personal docent, el professorat, els professors i les professores
<i>L'alumne</i>	l'alumnat
<i>L'alumne ha d'escriure...</i>	escriuiu, analitzau ...
<i>Els adults</i>	les persones adultes, les persones d'edat adulta
<i>Els pares</i>	els pares i les mares, les famílies
<i>Els funcionaris</i>	el personal de (nom de l'entitat), el funcionariat, els funcionaris i les funcionàries
<i>Els joves, els al·lots</i>	els joves i les joves, la joventut, el jovent

Recórrer a adjectius invariables sinònims per respectar la concordança amb els substantius, o reconstruir la frase evitant la marca de gènere.

Els treballadors són molt atents.

Els treballadors i les treballadores són molt atents i atentes.

Els treballadors i treballadores d'aquest centre són molt amables, són agradables, són persones molt atentes.

Passar l'oració a activa per evitar la dificultat de concordança en el cas de la passiva.

Les mestres i el monitor van ser convocades i convocat per la directora.

La directora va convocar les mestres i el monitor.

Utilitzar les fórmules que fomentin una concepció igualitària del rol de la dona dins la societat.

El senyor Roig i la senyoreta Palou

El senyor Roig i la senyora Palou

Carme Cardona, advocat (o metge o enginyer, arquitecte, governador, diputat, regidor, conseller, etc.)

advocada, metgessa, enginyera, arquitecta, governadora, diputada, regidora, consellera, etc.

El jutge, senyora Espadaler

la jutgessa, senyora Espadaler

**Emprar redaccions o formats
que acullin els dos sexes a les cartes, els impresos i altres
documents administratius que van adreçats a persones indeterminades.**

<i>Sr./Sra. ...nascut/da..</i>	nom.....lloc de naixement
<i>L'interessat/a – l'afectat/a</i>	la persona interessada, la persona afectada
<i>Tots els seleccionats</i>	tothom que hagi estat seleccionat, les persones seleccionades
<i>El demandant</i>	si algú presenta una demanda, tothom qui presenti demanda, quan es presenti una demanda,
<i>El president</i>	la presidència
<i>El secretari</i>	la secretaria
<i>Vocals</i>	vocalies

BIBLIOGRAFIA

Indicacions per evitar la discriminació per raó de sexe en el llenguatge administratiu. Generalitat de Catalunya. Departament de la Presidència. Comissió Interdepartamental de Promoció de la Dona.

Uso no sexista del lenguaje administrativo. Madrid: Ministeri d'Assumptes Socials. Institut de la Dona, 1990.

Recomendaciones para un uso no sexista de la lengua. Madrid: Ministeri d'Educació i Ciència, 1988. (Text bilingüe castellà-català)

Recomanacions per a un ús no sexista del llenguatge. París: Servei de Llengües i Documents, UNESCO.

STEI-i. Proposta per sensibilitzar dins l'aula: el llenguatge i la imatge com a mitjans de discriminació. Palma: STEI-Escola de Mitjans Didàctics, 2001.